

Natalia Toloshnyak

CHAMBER OPERAS-SHORT STORIES BY VITALIY GUBARENKO

(to the problem of genre typology)

The article concerns the problem of the influence of the literary first source peculiarities on the drama and genre peculiarities of the opera (on the material of the chamber operas "The leaves of love", "Remember me", "Alpine idyll" by Vitaliy Gubarenko

Віолетта Дутчак

СПІВАК-БАНДУРИСТ ВОЛОДИМИР ЛУЦІВ

Мистецтво бандуристів діаспори – складова частина загальної духовної культури українського народу, що охоплює широкі сфери діяльності як у виконавстві, творчості, конструюванні інструментарію, так і в громадській, методично-педагогічній, видавничій справах. Постає багато митців діаспори сьогодні повертаються в Україну, стають об'єктом і літературно-публіцистичних, і ґрунтовних наукових студій. Основою для таких досліджень стають численні зарубіжні видання, які поповнюють архіви, бібліотечні фонди, відділи українознавства наукових установ. В останнє десятиліття, що співпало з важливим періодом історії – незалежністю нашої Української держави, з'явилося багато і вітчизняних видань (переважно нотних і методичних), пов'язаних із персоналіями бандуристів діаспори, зокрема про Зіновія Штокалка ("Кобзарський підручник", збірник "Кобза"), Григорія Китаєвого ("Вставай, народе!" – Твори для капели бандуристів, хори, солоспіви; Китаєвий Г. "Гомін степів. Женчик." – До 90-річчя від дня народження), Петра Потопенка ("Під срібний дзвін бандур" – З репертуару Капели бандуристів ім. Т.Шевченка та Дівочої капели бандуристок м. Детройт, США).

Нещодавно у Львові вийшло друком науково-публіцистичне видання ще про одного митця діаспори. Мемуарне видання – книга "Від Бистриці до Темзи". розповідає про співака, бандуриста, мистецького критика, імпресаріо-менеджера численних гастролей колективів українського зарубіжжя, пропагандиста української культури в світі – Володимира Луціва, уродженця Прикарпаття, який вже багато років проживає в столиці Великобританії Лондоні [1]. Видання приурочене 70-літтю митця, в ньому узагальнено його життєвий і творчий шлях, відтворено найважливіші сторінки громадсько-культурологічної діяльності.

Ім'я Володимира Луціва стало відоме багатьом в Україні ще у 90-х роках як організатора гастролей відомого Візантійського хору з Голландії під керівництвом Мирослава Антоновича, а також як координатора підготовки до ювілейного концерту-відзначення 400-ліття

Берестейської унії в Римі, Ватикані (1996), – визначній політичній і культурно-мистецькій події, в якій брали участь і численні хорові колективи з України. На початку 90-х років Володимир Луців активно виступав в багатьох містах України як соліст-бандурист Візантійського хору, був учасником передач телебачення і радіо, в яких виконував традиційний кобзарський епічний репертуар.

Як і багато митців українського зарубіжжя, Володимир Луців вирішив передати свій архів на Україну. Минулого року, до 10-ліття Незалежності України, Володимир Луців подарував своєму рідному місту Надвірній, зокрема Музею історії Надвірнянщини, величезну колекцію мистецьких творів та особистий архів. Ця акція відбувалася в межах діяльності Державного комітету контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України (голова – Олександр Федорук) та за ініціативи і безпосередньої участі тодішнього голови Надвірнянської райдержадміністрації Романа Гончарука. Сформовані в Музеї історії Надвірнянщини три експозиційні зали, до речі, за активної консультації самого В.Луціва, – це своєрідна історія життя і творчості видатного співака-бандуриста, етапи становлення і розвитку його мистецької кар'єри, співпраці з політичними, релігійними, професійними діячами культури і мистецтва України та зарубіжжя.

Постать Володимира Луціва – співака-бандуриста, громадського і культурного діяча, координатора багатьох мистецьких акцій та гастролей колективів зарубіжжя, в тому числі українських колективів діаспори, журналіста, музичного критика та дослідника образотворчого мистецтва – органічно вписується у традиції творчого універсалізму українців, яскравими представниками якого були Т.Шевченко, І.Франко, Б.Грінченко, Г.Хоткевич та ін.

Уродженець м.Надвірної (25.06.1929), Володимир Луців більшу частину свідомого життя провів поза межами багківщини. В 1944 р., насильно вивезений до Німеччини, він вперше знайомиться з музичним мистецтвом, співає у відомій капелі бандуристів ім.М.Леонтовича під керівництвом диригента Григорія Назаренка, опановує гру на інструменті. Пізніше, навчаючись у Лондонському музичному коледжі та Римській консерваторії ім. Св. Цецилії, В.Луців отримує ґрунтовну музичну освіту, що дозволила йому не лише блискуче опанувати мистецтво сольного співу, збагатити свій репертуар класичними творами, але й отримати переконливі перемоги на європейських міжнародних конкурсах естрадного мистецтва (1961р.).

У 60-70-х роках Володимир Луців, обравши місцем постійного проживання столицю Великобританії м.Лондон, активно гастролює як співак і бандурист із сольними концертами та разом із українськими

хоровими і танцювальними колективами діаспори (хорами "Гомін", "Думка", капелою бандуристів ім.Г.Китастого, капелою бандуристок ім. П.Орлика, балетом "Орлик" та ін.). Географія його виступів охоплює як країни Європи (Франція, Англія, Німеччина, Бельгія, Італія), Азії (Ізраїль), так і Америки (США, Канада) та Австралії. За період своєї творчої діяльності (аж до кінця 90-х років) В.Луців брав участь у понад 2000 виступів.

Експозиція фондів Володимира Луціва, що розташована в Музеї історії Надвірнянщини, вражає композиційною довершеністю (в цьому заслуга директора музею Олександри Зварчук) і сформована за тематикою: духовно-релігійною, національно-визвольною, історичною, мистецькою, музичною та образотворчою. Кожен із напрямів представлений книжковими стендами, що містять наукові, публіцистичні та літературні видання із приватної книгозбірні пана Володимира. Серед них є ряд цінних раритетних видань, здійснених в діаспорі. Особливо це стосується українознавчої літератури, що відкриває перед читачами та дослідниками цінний джерельний матеріал – спогади очевидців багатьох історичних та культурно-мистецьких подій, узагальнення науковців-аналітиків; документи про організації та товариства українців за кордоном (у США, Канаді, Великобританії, Німеччині, Австралії), тобто матеріали, що довгий час, в силу історичних обставин, були недоступними.

Музичну колекцію Музею історії Надвірнянщини складають репертуарна бібліотека, фонотека, рукописний нотний архів. Платівки, аудіо- та відеокасети, компактдиски, представлені в музеї, становлять своєрідний каталог не лише записів голосу та інструментальної гри самого маестро, але й української та зарубіжної музики загалом. Фонотека відтворює світ музичних уподобань Володимира Луціва – це українська духовна хорова музика (композиторів Д.Бортнянського, М.Березовського, А.Веделя, давніх церковних розспівів, речитацій і псалмів, молебнів і літургій) у виконанні колективів України та діаспори; опери М.Лисенка, С.Гулака-Артемовського; музична шевченкіана (кантати М.Лисенка, С.Людкевича, М.Кузана, опери М.Аркаса "Катерина", численні пісні та романси на слова великого Кобзаря); зарубіжна класика – симфонії Моцарта, Гайдна, Прокоф'єва, опери Масканьї, Россіні, Верді; обрядова музика слов'янських народів; неаполітанські та латиноамериканські вокально-інструментальні композиції; різножанрові українські народні пісні; записи видатних співаків сучасності (Енріко Карузо, Соломії Крушельницької, Карло Берлгонці, Михайла Мінського, Ігоря Раковського, Михайла Скали-Старицького, Богдана Папроцького та інших). Одночасно музична колекція служить і каталогом українських закордонних грамзаписів повоєнного періоду (50-80-х років).

Своєрідним доповненням до фонотеки є нотна бібліотека, що містить численні друківані музичні композиції, зокрема й концертного репертуару співака. Особливу цінність серед них становлять музичні твори композиторів діаспори (А.Гнатишина, О.Бобикевича, А.Рудницького). Окремої уваги заслуговує і нотний архів співака, в якому переважно видання і рукописи, згруповані за напрямками: духовна, класична зарубіжна, класична українська музика, думи та народні пісні. Нотний архів В.Луціва – це свого роду антологія вокальної навчальної та концертної літератури українських і зарубіжних композиторів для високого голосу, що може зацікавити багатьох педагогів і виконавців.

У Володимира Луціва надзвичайно багатий, різноманітний, різножанровий репертуар, зокрема, оперні тенорові арії українських композиторів М.Аркаса, С.Гулака-Артемовського, К.Данькевича, М.Лисенка; західноєвропейських композиторів – Д.Верді, К.Глюка, Г.Доніцетті, Д.Пуччіні та ін. До репертуару співака входили також різнохарактерні українські народні пісні, в т.ч. і літературного походження, солоспіви західноукраїнських композиторів та композиторів діаспори. З незмінним успіхом співак виконував пісні інших народів (володіючи вісьма мовами), серед них найпопулярніші – італійські та неаполітанські пісні. Важливо, що багато з цих пісень митець виконував не лише мовою оригіналу, але й українською. Як писав 1967 р. тижневик “Свобода” (США), “його виступи в Америці піднесли нашу національну гордість навіть серед тих наших людей, що вже не вміють говорити по-українськи” [2]. Класичний репертуар став для співака суттєвою професійною школою не лише в оволодінні всіма тонкощами вокальної майстерності, але й органічним доповненням до традиційного кобзарського репертуару, яскравою демонстрацією широких виконавських можливостей співака у кантилені і речитативі, різностильових і різножанрових діапазонах творчості.

Аналіз фондів Музею історії Надвірнянщини, присвячених Володимиру Луціву, був би неповним без згадки про його інструмент – бандуру, нерозлучну супутницю, “найвірнішу подругу” його життя, як співається у відомій народній думі. В музейну колекцію митець подарував два інструменти ручної роботи. Їх зовнішня форма і стрій є типовими для бандурного мистецтва діаспори, водночас зорієнтовані на харківсько-полтавський спосіб гри та вид інструментарію. Одна з бандур виготовлена у майстерні відомих братів Петра і Олександра Гончаренків у 1947 році, саме тоді Володимир Луців в німецькому місті Гослар став учасником Капели бандуристів ім. Миколи Леонтовича, якою керував відомий кобзар і диригент Григорій Назаренко. Друга – витвір майстра Василя Гляда з Англії, концертний інструмент харків-

ського типу з системою індивідуальних перемикачів, з яким бандурист виступав впродовж 70-80-х років. В експозиції представлено і яскравий костюм співака, стилізований під козацький стрій чигиринських полковників XVIII ст., в якому з інструментом Володимир Луців був уособленням давньої величі козака-бандуриста.

Загалом, бандура і народна дума, пісня були для Володимира Луціва віддзеркаленням історії рідного народу, найоптимальнішою формою вислову великого багатства почуттів всіх українців, незалежно від місця їх перебування. Впродовж своєї сценічної кар'єри, численних гастрольних поїздок, що пролягли через моря і континенти, Володимир Луців, як у свій час його великі попередники Соломія Крушельницька, Модест Менцинський, завжди включав до репертуару народні пісні, думи в супроводі бандури, виступаючи як посол, амбасадор української культури в світі. Невинадковим є і співпраця соліста-бандуриста із хоровими колективами, що продовжує давні традиції, започатковані ще композитором і диригентом Миколою Лисенком з бандуристом Гнатом Хоткевичем у 1898-1899 рр. А основою його бандурного репертуару завжди залишалися старовинні думи та історичні пісні: думи "Буря на Чорному морі", "На смерть козака-бандуриста", "Невольник" на сл. Т. Шевченка, пісні "Про Байду", "Про Нечая", псалми "Страшний суд", "А у Господа превелика сила" та ін. В цьому переліку можна простежити спадковість традицій полтавської кобзарської школи, представником якої був учитель Володимира Луціва Григорій Назаренко. Крім того, в 60-х роках ХХ ст. Володимир Луців здійснив сміливий експеримент: вперше поєднав звучання бандури зі струнним камерним оркестром у інструментальних та вокально-інструментальних композиціях, що знайшло відображення як на концертній сцені, так і в аудіо-записах (зокрема, "Гавот" Миколи Лисенка, пісня "Ставок заснув", романс "Бабак" Л. Бетховена у виконанні маестро та оркестру Стіва Норберта). Це підкреслює синтезуючий характер творчої постаті Луціва-бандуриста, яка поєднує в собі традиції кобзаря (з його репертуаром, епічною виконавською манерою) та концертного виконавця (з вимогами жанрового ускладнення – від пісні до романсу, балади, арії та сценічною орієнтацією на художньо-естетичні смаки та уподобання публіки). За словами бандуриста Богдана Шарка, "...немає сьогодні, і, мабуть, не буде до кінця цього тисячоліття еміграційного бандуриста Твого рівня, який в одній особі був би вишколеним співаком і таким оригінальним інтерпретом наших дум, як Ти ним є... Тільки Ти об'єднуєш в одній особі два таланти..." [1, с.547].

Аналіз значної за кількістю дискографії співака, що охоплює і класичний, і народний репертуар, дозволяє визначити не лише широту

репертуару співака-бандуриста, але й удосконалення його виконавської майстерності впродовж творчого шляху, співпрацю з провідними музикантами (виконавцями і композиторами) свого часу. Більшу частину дискографії занотовано у вже згадуваному виданні “Від Бистриці до Темзи”, але вона охоплює лише сольні диски співака-бандуриста, проте існує і ряд аудіозаписів, де сольні виступи В.Луціва перемежуються із ансамблевими колективами, з якими він разом виступав у гастрольних турне (див. додаток до статті).

Серед музейної колекції в Надвірній наявна величезна кількість літератури для бандури, що охоплює окрім безпосередньо нотних збірників, методичних посібників унікальні видання, здійснені в діаспорі. Серед них – випуски “Кобзарського вісника” (Товариства Українських бандуристів Європи); повне зібрання журналу “Бандура” (Нью-Йорк), до речі, яке постійно поповнюється самим В.Луцівим; раритетне ювілейне видання, присвячене видатному бандуристу українського зарубіжжя Василю Ємцю (“У золоте 50-річчя служби Україні”); репертуарні збірники, видані Капелою бандуристів ім. Т.Шевченка, з керівником якої, Григорієм Кигастим, Володимира Луціва єднала довголітня співпраця; унікальний збірник-підручник Семена Ластовича-Чулівського, відомого бандуриста та майстра бандур із США. Така численна нотнометодична та історично-публіцистична література засвідчує активну участь В.Луціва у мистецькому житті бандуристів усього світу: його зацікавленість репертуаром бандуристів (як сольним, так і ансамблевим); подіями у концертному житті; науковими розвідками про історію інструмента, його технічне вдосконалення, методику навчання.

Досконале знання Володимиром Луцівим музичної культури України та зарубіжжя, незмінна зацікавленість музичним та образотворчим мистецтвом дозволили йому часто виступати на сторінках україномовної преси за кордоном (у часописах “Українська думка”, “Визвольний шлях”, “Український самостійник” та ін.) з просвітницькими, мистецькими статтями, присвяченими яскравим здобуткам видатних представників української культури, публіцистичними роздумами. Серед статей: завваги до історії іконописання, відгуки на художні експозиції; дослідження про походження кобзи-бандури; численні нотатки з українського життя – гастролей окремих виконавців і колективів, урочистостей з нагоди свят, огляд конференцій, зустрічей, фестивалів; критичні відгуки, що містять ґрунтовний аналіз не лише концертних виступів, але і власне репертуарних тенденцій. Ряд статей Володимира Луціва про визначних особистостей, з якими він співпрацював або був близько знайомий – про хореографа Василя Авраменка, скульптора Григорія Крука, бандуриста Петра Потапенка, художника Михайла

Мороза та інших. Його публіцистика – це свого роду антологія реалій мистецького життя діаспори.

Журналістську діяльність Володимира Луціва, представлену в окремому розділі книги “Від Бистриці до Темзи”, доповнюють і документальні матеріали музек в Надвірній, зокрема особиста переписка митця з бандуристами, мистецтвознавцями, диригентами, художниками, духовенством, службовими особами, організаціями, в переважній більшості українського зарубіжжя, а впродовж останнього десятиліття і України. Ці безцінні документи епістолярної спадщини, що займають декілька об’ємних папок, немов оживляють перед нами щоденні організаційні й творчі клопоти, душевні переживання співака-бандуриста культурного діяча, який широко вболівав, щоб, за його алегоричними словами, “наші, зарослі бур’янами, ниви ... прополоти і засіяти добрим зерном, яке обов’язково проросте” [1, с.208]. Додамо, що серед бандуристів його кореспондентами впродовж багатьох років були Григорій Назаренко (США), Василь Ємець (США), Григорій Китасгий (США), Августин Малкович (США), Богдан Шарко (Німеччина), Віктор Мішалов (Австралія, Канада) та ін.

Багатогранність таланту Володимира Луціва підкреслюють декілька папок відгуків на його концертні виступи, аудіозаписи, статті, культурно-громадську діяльність. Мистецька спадщина маестро, представлена в Музеї історії Надвірнянщини, ще чекає свого ґрунтовного опрацювання, дослідження з боку науковців – мистецтвознавців, істориків, релігієзнавців, які знайдуть тут багатий і важливий матеріал для аналізів та узагальнень.

Додаток
Дискографія Володимира Луціва
Сольні альбоми

1. Володимир Луців, тенор, Лондон (Англія)

33 1/3 об/хв. “Русалка рекордс” (Канада)

Оркестровий супровід (дири. С. Норберт і А. Манціні), Марсель Льорбер, піаніст.

“Чорні брови” – народна пісня, муз. аранж. Ф.Надененка

“Ой ти, дівчино” – сл. І.Франка, муз. А.Кос-Анатольського

“Вечір надворі” – народна пісня

“Мама” – укр. текст Л.Мацюка, муз. Ц.А.Біксіо

“Тихесенький вечір” – сл. В.Самійленка, муз. К.Стеценка

“Чумак” – народна пісня

“Сміло, брати” – сл. народні, муз. аранж. А.Гнатишина

“Гетьмани” – сл. Т.Шевченка, муз. М.Лисенка

“Об’єднані духом” – сл. і. муз. А.Гнатишина

“Марічка” – сл. М.Ткача, муз. С.Сабадаша

“Із сліз моїх” – сл. І.Франка, муз. Д.Січинського

“Нема в світі” – муз. М.Гайворонського

“Слава Україні” – муз. Г.Чупринки, муз. аранж. А.Гнатишина

2. "Серця у пісні обнялись"

33 1/3 об/хв. "Хвилі Дністра" (США)

Супровід: Стів Норберт і оркестр під його керівництвом.

"Зелені гори" – сл. Л.Українки, муз. В.Балгоровича
"Осіньні листя" – укр. текст В.Юхимовича, муз. Ж.Косма
"Соловейко" – сл. М.Кропивницького, муз. С.Заремби
"Пісня вірності" – сл. Д. Луценка, муз. К.Мяскова
"Димить туман" – сл. О.Богачука, муз. П.Майбороди
"У вечірню годину" – сл. А.Малишка, муз. П.Майбороди
"Очі" – сл. О.Богачука, муз. Б.Весоловського
"Буковинські коломийки" – муз. обробка Н.Юхновської
"Сокіл" – сл. П.Ключини, муз. Б.Весоловського
"Відчиняйте вікна" – укр. текст М.Литвинця, муз. В.Панцуті
"Одинокий риболов" – сл. А.М'ястківського, муз. Б.Весоловського

3. Луїв. "Думи"

33 1/3 об/хв. "Хвилі Дністра" (США).

Супровід: Стів Норберт і оркестр під його керівництвом

Дума "Невольник" – сл. Т.Шевченка, муз. А.Голуб
"Дівчино-голубко" – повстанська пісня
Дума "Буря на Чорному морі" (17 ст.), записано від кобзаря Гр.Назаренка
"Бабак" – сл. Й.В.Гете, укр. текст М.Вереса, муз. Л.В.Бетховена
"Гавот" (уривок) – муз. М.Лисенка, інстр. С.Норберта
"Пряля" – нар. пісня, муз. М.Леонтовича, інстр. С.Норберта
"Ставок заснув" – сл. народні, муз. Д.Котка, для бандури уклав В.Луїв
Дума "На смерть козака-бандуриста" (17 ст.), записана від кобзаря Гр.Назаренка

4. "Мій рідний край"

33 1/3 об/хв. "Хвилі Дністра" (США).

Супровід: Стів Норберт і оркестр під його керівництвом.

Сторона І: Володимир Луїв

"Черемоше, брате мій" – сл. Б.Лепкого, муз. С.Людкевича
"Спи, дитинко моя" – сл. П.Карманського, муз. С.Людкевича
"О, не дивуйсь" – сл. О.Олеся, муз. К.Степенка
"Волошки" – сл. О.Лятуринської, муз. Н.Пашенка
"Мій рідний край" – сл. Г.Чупринки, муз. О.Бобикевича

Сторона ІІ: Рената – Володимир Луїв – Леся Луїв

"Човен хитається серед води" – народна пісня
"Ой ходить сон коло вікон" – народна пісня – Рената
"Тишина" – сл. і муз. М.Кошоварова – Леся та Вол. Луїви
"Ой не ходи, Гризю" – інструментальна
"Тихо над річкою" – народна пісня – Леся та Вол. Луїви і Рената
"Чорногора" – сл. і муз. невідомого автора – Леся і Вол. Луїви і Рената

5. Українські та неаполітанські пісні

33 1/3 об/хв. "Хвилі Дністра" (США)

Володимир Луїв – тенор

В.Дутчак. Співак-бандурист Володимир Луців

Леся Луців – меццо-сопрано

Сгів Норберт – музичний керівник

"Жовта квітка" – сл. В.Безкоровайного, муз. В.Шаповаленка

"Вербя" – сл. Б.Головатюка, муз. В.Шаповаленка

"Пісня про вівчаря" – сл. Л.Кудряєнка, муз. В.Михайлюка

"За вікном сніг" (повстанське танго) – муз. обробка С.Норберта

Гітол для бандури і фортепіано (мелодія Дювернуа) – муз. обробка В.Луціва

"Вернись" – укр. текст М.Вереса, муз. Е. де Куртіса

"Ти мов сонце" – укр. текст В.Коломійця, муз. Е.Капуа

"Санта Люція" – італійська народна пісня, укр. текст В.Коломійця

"Лагідні очі" – укр. текст Г.Бойка, муз. Л.Денца

"Двінко звучи, гітаро" – укр. текст І.Гончаренка, муз. Е.Капуа

6. Спогади з України –1

45 об/хв. "Ехо" (Великобританія)

"Чорні брови" – нар. пісня, муз. аранж. Ф.Надепенка

"Чумак" – нар. пісня

"Ой ти, дівчино" – сл. І.Франка, муз. А.Кос-Анатольського

"Дивлюсь я на небо" – укр. балада, муз. обр. В.Заремби

7. Спогади з України –2

45 об/хв. "Ехо" (Великобританія)

"Мама" – укр. текст Л.Мацюка, муз. Ц.А.Біксю

"Верховино, мати моя" – сл. і муз. М.Малішкіна

"Вечір надворі" – народна пісня

"Тихесенький вечір" – сл. В.Самійленка, муз. К.Стеценка [1, с.579-580].

Окремі записи в музичних аудіозбірниках

1. Дівчата-україночки

Dnipro Art Productions, Toronto, Ontario, Canada

Альбом українських пісень, музики і мистецького слова

Музичне керівництво Бориса Дніпрового

I сторона

"Ой ти дівчино, зарученая" – укр. нар. пісня у власному супроводі на бандурі – Володимир Луців

"Встає хмара з-за лиману" – сл. Т.Шевченка – у власному супроводі на бандурі – Володимир Луців

II сторона

"Повій, вітре, на Україну" – сл. С.Руданського – у власному супроводі на бандурі – Володимир Луців

"Садом, садом, кумасенько" – укр. нар. пісня у власному супроводі на бандурі – Володимир Луців

2. "Чабан" – український вокально-інструментальний ансамбль. Володимир Луців – тenor

"Хвилі Дністра", USA, 1976.

II сторона

"Коли заснули сині гори" – А.Кос-Анатольський – виконує Володимир Луців

“Повернись до мене” – сл. С.Гуменюка, муз. Є.Козака – виконує Володимир Луців

3. “Гомін”. Чоловічий хор. Диригент Я.Бабуняк.

“Хвилі Дністра”, USA.

I сторона

“Ой під гасм зелененьким” – народна пісня, обр. М.Колесси – гість-соліст Володимир Луців

II сторона

“Чарівниця” – сл. А. Драгомирешкого, муз. М.Степаненка – гість-соліст Володимир Луців

4. Мрії.

Echo Recording, Canada

II сторона. Пісні Богдана Весоловського

“Біжить доріжка” – сл. М.Масла, муз. керівник С.Норберт – співає Володимир Луців

“Чумацький шлях” – сл. В.Сосюри, муз. керівник С.Норберт – співає Володимир Луців [3].

1. Від Бистриці до Темзи: Спогади, документи, публікації, листи. - Львів: Дивосвіт, 1999 - 608 с.

2. Папка відгуків про концерти В.Луціва. – Музей історії Надвірнянщини.

3. Аудиоколекція В. Луціва. – Музей історії Надвірнянщини.

Violetta Dutchak

THE SONGER AND BANDURA PLAYER VOLODYMYR LUCIV

The creative way and the main spheres of activity of the well-known ukrainian songer and bandura player Volodymyr Luciv (Great Britain) are considered in this paper taking to consideration different one's kinds performance, social and organize work. The material for the scientific generalization was taken from the art archive of the songer, which was given by Luciv to the his native town Nadvirna (Ivano-Frankivsk region) in the hinour of the 10th anniversary of the ukrainian independence

Наталія Никорак

**ЛИСТИ АНДРІЯ ГНАТИШИНА ДО ЯРОСЛАВА ЯРОСЛАВЕНКА
ТА МУЗИЧНОГО ВИДАВНИЦТВА “ТОРБАН”**

Вагомим джерелом у дослідженні творчості діячів літератури, мистецтва, науки є їх епістолярна спадщина. До нашої публікації увійшла добірка листів українського диригента і композитора у Відні Андрія Гнатишина до львівського Музичного видавництва “Торбан”, а також до Ярослава Ярославенка (Винцковського) – композитора-аматора, який жив і творив у Львові.

Творча співпраця двох митців виникла за ініціативою А.Гнатишина, до рук якого у Відні потрапила низка українських нотодруків та каталогів, виданих видавництвом “Торбан”.